

ΕΚΟΝΟΜΙΑ

7

**PRACE NAUKOWE
UNIwersYTETU EKONOMICZNEGO
WE WROCLAWIU
nr 132**

**RESEARCH PAPERS
OF WROCLAW UNIVERSITY
OF ECONOMICS
No. 132**

EKONOMIA

7

Regionalizm i globalizacja

Redaktor naukowy

Jan Rymarczyk

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2010

Rada Naukowa

Andrzej Matysiak (przewodniczący)

*Tadeusz Borys, Bogusław Fiedor, Mirosława Klamut, Bożena Klimczak, Marian Noga,
Maria Piotrowska, Jan Rymarczyk, Stanisław Urban*

Recenzent

Kazimierz Starzyk

Redakcja wydawnicza

Anna Grzybowska

Redakcja techniczna i korekta

Barbara Łopusiewicz

Łamanie

Małgorzata Czupryńska

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2010

ISSN 1899-3192

ISSN 2080-5977

Druk: Drukarnia TOTEM

Nakład: 150 egz.

Spis treści

Wstęp	9
Bartosz Bartniczak: Zagraniczna pomoc ekologiczna jako przykład międzynarodowej współpracy w dziedzinie ochrony środowiska	11
Sebastian Bobowski: Polityka Unii Europejskiej wobec sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP).....	21
Jarosław Brach: Zachodnioeuropejscy producenci samochodów ciężarowych a obecny kryzys gospodarczy	30
Alicja Brodzka: Wpływ unijnego programu TACIS na rozwój Wspólnoty Niepodległych Państw	49
Mariusz Chrzan: Polityka kursowa w Polsce w kontekście wejścia do strefy euro	59
Krzysztof Ćwikliński: Globalizacja ekonomiczna państw w XXI wieku. Próba pomiaru	76
Zbigniew Dokurno: Fenomen wzrostu gospodarczego w warunkach globalizacji w kontekście wybranych współczesnych teorii ekonomii	89
Tomasz Galewski: <i>Information literacy</i> jako podstawa tworzenia społeczeństwa informacyjnego	105
Alicja Małgorzata Graczyk: Koszty ekonomiczne i społeczne ogrzewania węglowego piecem kaflowym na przykładzie kamienic miasta Wrocławia	117
Anna H. Jankowiak: Współczesny wymiar klastrów w globalnej gospodarce	126
Karol Kociszewski: Przyczyny zacofania krajów rozwijających się oraz propozycje rozwiązania ich problemów gospodarczych w świetle głównych teorii rozwoju.....	137
Aleksandra Kuźmińska-Haberla: IDA Irlandia jako przykład efektywnej agencji promocji bezpośrednich inwestycji zagranicznych.....	152
Jacek Łaskawiec: Strategia globalna firmy McDonald's i jej społeczne implikacje.....	161
Katarzyna Miszczak: Współczesne nurty w teorii lokalizacji a nowa geografia ekonomiczna	170
Karol Muszkiewicz, Marian Muszkiewicz: Globalny kryzys finansowy 2007-2009 – próba diagnozy	179
Agnieszka Piasecka-Głuszak: Logistyka i controlling w działalności przedsiębiorstwa międzynarodowego.....	197
Sylwia Przytuła: Kadra menedżerów ekspatriantów w przedsiębiorstwach międzynarodowych – ich rola i znaczenie.....	209

Michał Ptak: Polityka ochrony środowiska i jej instrumenty a handel międzynarodowy.....	222
Magdalena Rudnicka: Tendencje w strukturze międzynarodowego handlu usługami rynkowymi	231
Jan Rymarczyk: Innowacyjność małych i średnich przedsiębiorstw	243
Jerzy Rymarczyk: Tendencje rozwoju regionalnej i międzyregionalnej wymiany handlowej.....	253
Dorota Rynio: Podstawy budowy gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach w UE w warunkach gospodarki globalnej.....	263
Marta Wincewicz-Bosy: Wybrane elementy logistyki CDI Wrocław	274
Alicja Zakrzewska-Półtorak: Rozwój regionalny w warunkach globalizacji – ujęcie teoretyczne	289

Summary

Bartosz Bartniczak: Foreign ecological aid as an example of international co-operation in the field of environmental protection	20
Sebastian Bobowski: The EU's policy for small- and medium-sized enterprises' sector (SMEs).....	29
Jarosław Brach: The Western European heavy truck manufacturers and today's economic crisis	48
Alicja Brodzka: The influence of the EU's TACIS Programme on the development of Commonwealth of Independent States	58
Mariusz Chrzan: Exchange rate policy in Poland and the accession to the eurozone	75
Krzysztof Ćwikliński: Economic globalization in the 21st century. An attempt at measurement.....	88
Zbigniew Dokurno: The phenomenon of economic growth in the globalization process from the perspective of selected modern economics theories	104
Tomasz Galewski: Information literacy as a basis of creating the information society	116
Alicja Małgorzata Graczyk: The economic and social costs of a coal heating system on the example of tenement houses of the city of Wrocław	125
Anna H. Jankowiak: Contemporary dimension of clusters in the global economy.....	136
Karol Kociszewski: The reasons of economic backwardness in developing countries and proposals of solutions resolving their problems in the light of leading development theories.....	151
Aleksandra Kuźmińska-Haberla: IDA Ireland as an example of an effective investment promotion agency.....	160
Jacek Łaskawiec: McDonald's global strategy and its social implications ...	169

Katarzyna Miszczak: Modern trends in the location theory versus the new economic geography	178
Karol Muszkiewicz, Marian Muszkiewicz: Global financial crisis 2007-2009 – attempt of diagnosis	196
Agnieszka Piasecka-Gluzak: Logistics and controlling in activity of an international company.....	208
Sylwia Przytuła: The role and importance of expatriate managers in international companies	221
Michał Ptak: Environmental policy and its instruments versus international trade	230
Magdalena Rudnicka: Trends in the structure of international trade in services	242
Jan Rymarczyk: Innovative activity of small and medium enterprises	252
Jerzy Rymarczyk: Tendencies in the development of the regional and inter-regional commercial exchange	262
Dorota Rynio: The basis for creating economy based on knowledge and innovations in the EU in global economy conditions	273
Marta Wincewicz-Bosy: Chosen elements of logistics of CDI Wrocław	288
Alicja Zakrzewska-Półtorak: Regional development and globalization – a theoretical approach	296

Wstęp

Globalizacja, regionalizm, lokalizacja – to trzy słowa, którymi najczęściej charakteryzuje się współczesny międzynarodowy rozwój gospodarczy. Pomiedzy nimi istnieją ważne związki, które wyraża sentencja „myśl globalnie, planuj regionalnie, a działaj lokalnie”. W nauce o międzynarodowych stosunkach gospodarczych nie ma jednak zgody, czy rozwój regionalnych procesów integracyjnych sprzyja globalizacji, czy ją hamuje. Stawia się również pytanie, czy regionalizm jest wynikiem nadmiernej globalizacji, tj. ochrony określonych grup krajów przed negatywnymi skutkami np. zbyt daleko posuniętej liberalizacji przepływów gospodarczych, w tym migracji ludności dezorganizującej rynki pracy w krajach wysoko rozwiniętych lub towarów niszczących *infant industries* w krajach rozwijających się. Niewątpliwie tendencje protekcjonistyczne i ochrona przed konkurencją mogą stanowić motywy tworzenia ugrupowań regionalnych, choć występuje jednocześnie wiele innych. Wydaje się, iż więcej argumentów przemawia za tym, że globalna integracja ma przed sobą jeszcze szerokie perspektywy rozwoju. Obecnie jest ona ograniczona przez narodowe granice, prawo i różnice polityczne, ekonomiczne i kulturowe.

Wydaje się, że współcześnie procesy gospodarcze pozostają pod wpływem dychotomicznych uwarunkowań globalnej integracji i regionalnej adaptacji. Pierwszy z tych czynników jest skierowany na uzyskanie konkurencyjnych korzyści z ekonomii skali oraz globalnego uczenia się, natomiast drugi bazuje na wykorzystaniu zróżnicowanych warunków środowiskowych i zachowań konsumentów. Dynamiczne zróżnicowanie tego procesu określa się terminem *global* i stanowi zasadnicze wyzwanie dla głównych aktorów międzynarodowego biznesu, tj. transnarodowych korporacji. Jest to gra z jednej strony pomiędzy geograficznymi (regionalnymi, lokalnymi), a z drugiej strony funkcjonalnymi (ekonomicznymi i politycznymi) subsystemami. W ten sposób regionalizm występuje łącznie z rozwojem gospodarki globalnej i może być traktowany jako jej substytut systemowy.

Obecna faza globalizacji z towarzyszącą jej postępującą destandardyzacją produkcji, nasileniem zróżnicowania i coraz większą kompleksowością produktów i rynków, a w sferze instytucjonalnej z rozwojem ugrupowań integracyjnych, wyraźnie przybiera cechy rozwoju regionalnego. Ten trend, jak już była mowa, może być traktowany zarówno jako przesłanka dalszej globalizacji, jak i jako od niej odwrót.

Prezentowany zeszyt naukowy jest zbiorem artykułów, których największa część poświęcona jest problemom regionalizmu związanym głównie z Unią Europejską. Kilka artykułów dotyczy globalizacji, a pozostałe różnych problemów lokalnych ujętych w kontekście związków międzynarodowych. Mam nadzieję, że wzbudzą one zainteresowanie osób zajmujących się zarówno w teorii, jak i w praktyce, międzynarodowymi stosunkami gospodarczymi oraz przydadzą się także studentom.

Jan Rymarczyk

